

— pričnimo se pripravljati na letni dopust

Letošnja turistična sezona bo v marsičem drugačna, kot je bila v prejšnjih letih. Sprememba tečaja dolarja in s tem razvrednotenje dinarja, bo imela med drugim za posledico, da bodo tujci letos letovali ob našem Jadranu ceneje, domači turisti pa najmanj za 20% dražje. Da je navedena ugotovitev pravilna, smo se pred kratkim v kadrovske službi že prepričali, ko smo od nekaterih večjih turističnih agencij želeli izvedeti cene turističnih storitev (Istra-turist Plava laguna, Zelena laguna). Od navedenih turističnih agencij smo dobili kratek odgovor, da so njihove letovalne kapacitete v glavni sezoni že rezervirane za tujce, zato odklanjajo vse domače turiste. Ko smo zahtevali cenike, so nam odgovorili, da jih imajo sestavljene samo v dolarjih. Sicer pa se bo

Najboljše v Novigradu

letos v glavni sezoni gibala cena dnevnemu penzionu v bolj znanih turističnih krajih na Jadranu od 60 do 100.— N din za osebo. Domači gosti bodo v glavni sezoni lahko letovali v manj znanih in odročnih krajih, kjer turizem še ni dovolj razvit, seveda pa bodo zaradi tega tudi gostinske in druge usluge precej slabše.

— Novi Grad, Rab, Vodice

Kadrovska služba je lani za članke kolektiva organizirala letovanje v Novigradu in v hotelih Alpe-Adria na Rabu, v Vodich pri Sibeniku, Selcah pri Crikvenici in Kaštelu pri Splitu. Člani kolektiva, ki so letovali v navedenih krajih, so zelo pohvalili celotno oskrbo v počitniškem domu Zavoda za letovanje v Novigradu, manj pa so bili zadovoljni z gostinskimi uslugami v hotelih Alpe-Adrie. Glede na izkušnje v lanskem letu, se

je kadrovska služba odločila, da bo letos v času kolektivnega dopusta rezervirala čim več ležišč v počitniškem domu v Novigradu, medtem ko pri turistični agenciji Alpe-Adria letos ne bomo najeli ležišč, čeprav je cena res nekoliko nižja kot v drugih hotelih na Jadranu. Za tiste delavce, ki bi tudi letos želeli letoovati v hotelih Alpe-Adria, naj zapišemo, da bo v glavni sezoni cena oskrbnega dne od 43 do 60.— N din za osebo. Višina penziona je odvisna od vrste hotela, kvalitete sobe in kraja letovanja. Tako bo najdražje letovanje v Poreču, Vodich pri Sibeniku itd., najceneje pa v Savudriji. Interesenti naj se za letovanje čimprej prijavijo neposredno recepcijski službi turistične agencije Alpe-Adria, Ljubljana, Masarikova 14. Kljub temu, da bo delavcem letos v precejšnji meri onemogočeno letovanje v bolj znanih turističnih krajih ob morju, bodisi

zaradi visokih cen ali razprodanih kapacitet, bo precej naših delavcev in njihovih družinskih članov lahko preživelo prijetne počitnice v počitniškem domu Zavoda za letovanje Kranj v Novigradu, saj smo s precejšnjo težavo le uspeli rezervirati za čas od 21. julija do 1. avgusta okrog 270 ležišč. Poleg tega smo rezervirali precej ležišč tudi v mesecu juniju in septembru. Junija bodo lahko letovali zdravstveno in socialno ogroženi delavci, septembra pa savski upokojenci in tisti člani kolektiva, ki v času kolektivnega dopusta zaradi vzdrževalnih del ali drugih vzrokov ne bodo mogli koristiti dopusta.

(konec na 4. strani)

— aktualno:

Osebni dohodki

V zadnjem času se mnogi občinski sindikati, preko njih pa tudi mnoge delovne organizacije, obračajo na republiški svet ZSS in na republiške odbore sindikatov z vprašanji izplačevanja osebnih dohodkov v letu 1971, oziroma o višini izplačil v prvih štirih mesecih letos. Ob tem pa ugotavljamo, da marsikje ne poznajo določil zakona o začasnih ukrepih na področju ugotavljanja sredstev za izplačevanje osebnih dohodkov v delovnih in drugih organizacijah, kakor tudi ne navodil o ugotavljanju poprečnega zneska osebnih

Občni zbor ZB Sava

Dne 20. 2. 1971 je imel aktiv borcev Save svoj letni občni zbor. Udeležilo se ga je približno 120 članov. Srečanje pa so počastili tudi bivši partizani z one strani koroške meje. Med njimi je bil član pokrajinskega odbora Zveze koroških partizanov Franci Vajs. Referent in razprava na občnem zboru sta imela v glavnem poudarek na vlogi borcev, ki so še vedno družbenopolitična sila, na povezovanju tradicij osvobodilne

vojne z našim časom na vseljudski pripravljenosti na obrambo. Posebej pa je bila v razpravi in referatu poudarjena misel povezave borcev Save s soborci antifašisti na Koroškem.

Občnega zbora so se udeležili tudi predstavniki mladine, zato je bil med zaključki sprejet tudi sklep, da se z rojaki onstran Karavank povežejo tudi mladinci, ki že imajo prijatelje med mladino, posebej med študenti Koroške. Novemu odboru ZB so zaupali nalogo, naj bodo vezi organizirane, stalne in trajne. Predstavniki skupine koroških borcev se je zahvalil kolektivu Save za razumevanje in vabilo na to srečanje ter razjel, da bi bilo sodelovanje res trajno.

Tudi notranjim problemom podjetja so bile posvečene misli borcev. Spomnili so se ogromnih naporov, ki so jih v povojnem času tako borci kot drugi delavci vložili v razvoj podjetja, in materialnih vrednosti, ki jih je delovna skupnost prispevala za reševanje problematike delavca — borca. Tudi petdesetletna pot Save je bila orisana, zato je občni zbor pote-

poglobljeno prijateljstvo med borci antifašisti s Koroške in Savčani

kal v znamenju praznovanja 50-letnice SAVE.

Sprejeli smo tudi sklep, da bomo v letošnjem letu postavili osrednji spomenik vsem Savčanom, padlim v NOB. Zato, ker opuščamo obrat I, moramo vsekakor dostojno ohraniti spomin padlih sodelavcev.

Zbor je zadolžil novi odbor, da pripravi program dela za tekoče leto. Program naj vsebuje predvsem skrb za našega človeka-delavca, vključitev borca v vsa dogajanja ter poziv k izpolnjevanju delovnih nalog gospodarskega načrta. Delavcem, ki so zaradi slabega zdravstvenega stanja posebej prizadeti in potrebni pomoči družbe, bo namenjena posebna pozornost.

Borce je pozdravil tudi predsednik ZB občine Kranj. Podprl je misel o sodelovanju z borci Koroške in izrekel pohvalo organizaciji ZB v Savi za prizadevano delo

Srečanje na tovarniškem dvorišču.

in zahvalo Savi za njen prispevek pri razvoju komune.

VINKO KEPIC

Tov. Dušan Feldin je s svojo pestro in jasno diskusijo obogatil občni zbor ZB.

Gost občnega zbora ZB Sava je bil tudi Janez Weiss, predsednik SPD »Bisernica« iz Celovca.

— dober glas seže v deveto vas ali ...

Dan odprtih vrat

Ste že kdaj premišljevali, koliko ljudi hrani Sava? Ali pa: 2.800 nas je v Savi, koliko pa jih je še, ki čutijo vsak utrip našega dela, uspehov in težav.

Po mojem, torej nestrokovnem mnenju, daje Sava kruh približno 6.000 Kranjčanom in okoličanom. Mar to število ne vzbuja občudovanja? Človek se zamisli nad tem in tudi skromnemu je to lahko v ponos. In ko smo pripravljali dan odprtih vrat, smo menili, da poleg 2.800 Savčanov čuti utrip našega dela, uspehov in težav gotovo še enkrat toliko njihovih svojcev. Številni razgovori z našimi

delavci so mi to potrdili: »Žena, ki dela v Tekstilindusu, prej prebere savski časopis kakor jaz« mi je ondan dejal znanec iz valjarne. Ali pa »... saj sam niti vedel nisem, domači pa so v časopisu prebrali.« Pa ne samo to. Mnogi, ki nimajo pravzaprav ničesar skupnega s Savo, dokaj pozorno spremljajo naš razvoj.

Ti in še drugi razlogi so nas vodili, da smo pripravili dan odprtih vrat. Želeli smo, da bi svojci, znanci in prijatelji videli našo tovarno tudi »od znotraj«, da bi si ogledali, kaj in kako delamo.

Na različne načine smo javnost o tem obvestili. Odziv je bil velikanski: v soboto, 6. marca, si je Savo ogledalo nad 2.300 ljudi. Bili smo — seveda prijetno — presenečeni. Vsaj jaz sem pričakoval nekako petsto obiskovalcev, menda pa tudi drugi ne dosti več.

Prav, dan odprtih vrat je za nami in zdaj polagamo račun. Vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da je bil ta dan zares uspešen, prav lepa hvala. Zahvaljujemo se vsem delavcem v proizvodnih delovnih enotah, ker ste z discipliniranim delom pokazali, da v Savi vlada red in da je delo organizirano.

Priprave

Priprave dneva odprtih vrat s prevzela izobraževalni center in kadrovska služba. Ta je obveščala javnost, organizirala varnost, izobraževalni center pa je obiskovalcem preskrbel vodiče oz. strokovno razlago. Obiskovalci so se zbirali ves čas od 8. do 16. ure v sejni sobi upravne zgradbe, kjer so skupine po dvajset, petindvajset »prevzemali« vodiči in jih vodili v tovarno.

Kljub temu, da nas je veliko število presenetilo, pa ni bilo nobenih zastojev ali zapletov. Za to so skrbeli predvsem Rudi Nadižev in prizadevni, požrtvovalni vodiči izobraževalnega centra.

dohodkov oziroma poprečnega zneska sredstev skupne porabe, namenjenega za izplačilo delavcem. Iz obrazca št. 1. ki ga morajo delovne organizacije predložiti Službi družbenega knjigovodstva in ki je prirejen omenjenim navodilom, lahko ugotovite, ali so upravičene do 11% povečanja poprečnega zneska osebnih dohodkov (iz leta 1970) ali ne.

Znano je, da je republiški svet ZSS posredoval izvršnemu svetu skupščine SRS predlog zakona o začasnem dovoljenju za izjemno povečanje osebnih dohodkov, in to po 3. členu zveznega zakona o začasnih ukrepih na področju ugotavljanja sredstev za izplačevanje osebnih dohodkov v delovnih in drugih organizacijah. Izvršni svet je predlog sprejel in predlagal — hoteč doseči čimprejšnjo veljavnost — amandma k 24. členu predloga zakona o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov. Spremenjeno besedilo 24. člena omenjenega zakona je potemtakem naslednje:

»Ne glede na določbo 1. člena zakona o začasnih ukrepih na področju ugotavljanja sredstev za izplačevanje osebnih dohodkov v delovnih in drugih organizacijah, se določbe 1., 2., 4. in 5. člena navedenega zveznega zakona uporabljajo tudi po uveljavitvi tega zakona, dokler ne bo začel veljati družbeni dogovor po tem zakonu, vendar najdlje do 20. aprila 1971. Izvršni svet skupščine SR Slovenije lahko po poprejšnjem mnenju republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in gospodarske zbornice SR Slovenije oprosti posamezne dejavnosti oziroma samostojne organizacije združenega dela obveznosti, ki je predpisana s 1. in 2. členom zakona o začasnih

(nadaljevanje na 2. strani)

Na stežaj odprta vrata

Med sobotnimi obiskovalci sem opazil tudi našega dolgoletnega sodelavca, zdaj upokojenega Mirka Brezarja. Hitro sva se zapletla v pogovor. Bila je to lepa priložnost, da nekdo od »naših« prisluzne komentirjem obiskovalcev, zato sem ga poprosil, naj svojo skupino pozorno spremlja in za glasilo napiše svoje mnenje. Ze po nekaj dneh mi je poslal daljši se-

V stiskarni, cevarni, brizgarni in prevleki valjev so se zanimali za vulkanizacijo, vlaganje v kalupe, v brizgarni pa jih je brizganje spominjalo na izdelavo makaronov. V cevarni jim je bilo všeč opletanje cevi, izdelava spiralnih cevi, v vseh pa se je podrla prejšnja predstava o vlišanju, ko so videli, da je način izdelave popolnoma drugačen.

Skupine so se zbrale v upravni stavbi in pod vodstvom inštruktorjev odšle na ogled tovarne.

stavek. Prvi del tega sestavka sem moral izpustiti, ker smo splošno o 50-letnici doslej že veliko pisali. Drugi del, to je opis ogleda tovarne, pa objavljamo v celoti. Vam, tovariši Mirko, pa iskrena hvala za sodelovanje. Koliko ljudi je prvič videlo ves postopek proizvodnje, ki so si ga predstavljali povsem drugače. Prisluznil sem pogovoru dveh obiskovalcev, ki sta menila, da se guma nekako vlija, zdaj pa sta videla, da je ves postopek popolnoma drugačen, ni enostaven, pa vendar zelo zanimiv.

Posebno zanimanje je bilo pri črnih mikserjih in nekateri si niso mogli predstavljati, da delavci pri takem delu sploh vzdržijo. Pri mešalnih valjih so se zadrževali dalj časa. Zanimalo jih je, kako se kemikalije lepo vgnečetejo v kavčuk, kako se barva lepo porazdeli in zmes enakomerno pobarva.

Najdalje časa in z največjim zanimanjem pa so opazovali delo pri avtoplaščah. Ze pri stroju za gumiranje korda si niso mogli predstavljati, da to delo opravlja tako malo ljudi in da je vse kar na »knofe«. Pri brizganju protaktorja pa se jim je zdela čudna, da iz takega stroja (ohišja) more priti tako širok, lep in gladek profil, kot je protektor. Pri konfekciji avtoplaščev kar niso mogli dalje. Vsak bi najraje videl, kako se izdelava avtoplašč od začetka do konca.

Zelo jih je zanimalo tudi bombiranje avtoplaščev. Kar ni jim šlo v glavo, da se plašč tako raztegne in lepo zaokroži, da se more pozneje vložiti v kalup oziroma prešo.

Vulkanizacija avtoplaščev je seveda zanimala vse. Vsi so se ču-

dili, kako se v preši izoblikujejo deseni na plaščih, kako se plašč nalaga v kalupe, kako se izvlačijo ogrevne duše itd., vsem pa se je zdelo vroče poleg aparatov in so menili, da bi pri takem delu težko vzdržali.

Obiskovalcev je bilo veliko. Mnogo so videli, vsega pa se v tako kratkem in bežnem času ne da pokazati in ne povedati. V vseh pa je ostal vtis, da je to nekaj velikega, urejenega, ki teče kot navita ura.

Videli so, kako poteka delo, kako je tovarna urejena, kako se modernizira, videli so, kje in na kakšnih delovnih mestih delajo njihovi svojci. Nič več jim ne bo neznano, ko se bodo doma pogovarjali o delu v tovarni, kaj je dvovaljničnik, mikser, stiskalnica ali brizgalni stroj. To pa je že nekaj, kar ostaja oziroma naj bi ostalo v rodu. Tradicija, ki naj bi prehajala iz roda v rod in od tod naj bi rasli novi rodovi gumarjev! Tako bi moralo biti!

Podjetje raste, napreduje in rabilo bo vedno več kvalificiranih delavcev ter strokovnjakov s srednjo in visoko izobrazbo. Zakaj ne bi ti strokovnjaki izšli iz družin v podjetju zaposlenih delavcev.

Vse možnosti so dane. Tovarna ima poklicno gumarsko šolo, s katere se je možno vpisati na srednjo in kasneje višjo šolo. Videli in spoznali ste delo v tovarni, njen napredek in perspektive. Podjetje vas vabi, posebno vas mlade, pridite, pridružite se, postanite člani kolektiva Save — vrata so odprta!

Uspeh službe varnost podjetja

Odkrit je tat, ki je kradel iz garderobnih omaric

Dne 10. 3. 1971 je tov. Sušnik Ivan, vulkanizer v delovni enoti prešani izdelki, prijavil službi varnosti podjetja vлом v garderobno omarico. Povedal je, da mu je nekdo zamenjal delovno obleko ter manjšo vsoto denarja.

Podobne tatvine so zelo pogosto, zato so v službi varnosti podjetja sklenili, da prično podrobno raziskovati vsak primer. Februarja je bil odkrit vlomilec R. B., ki je takoj nato sam prekinil delovno razmerje, čeprav bi moral počakati na obravnavo na odboru za oceno kršitev delovnih dolžnosti in nato na delavskem svetu podjetja.

Vlom v Sušnikovo omarico je bil skrbno in natančno obravnavan.

S pomočjo kriminalistov Uprave javne varnosti Kranj je bila raziskava uspešna. Ze isti dan, ko je bil vlom ugotovljen, je bil tudi vlomilec odkrit, vendar dejanja ni priznal. Ko pa so bili zbrani dokazi, ki jih je storilec pozabil zabrisati, se je krog raziskave zoževal in storilec je videl, da ne more več tajiti. Priznal je. Ko je za tem nameraval pričeti delati, so mu sodelavci sami sodili in ga kaznovali: moral je zapustiti tovarno. Tak način postopanja je nepravilen in v nasprotju z obstoječimi predpisi. Storilec bi moral biti obravnavan in na zakonit način odpuščen iz podjetja.

Opisani primer naj bo v opomin vsem, ki so nagnjeni h krajam.

Taka dejanja so v naših samoupravnih odnosih nesprejemljiva, nemoralna in kazniva.

Iz službe varnosti podjetja tudi sporočajo, da bodo vsako najmanjšo tatvino toliko časa raziskovali, da bodo storilca odkrili. Zato želijo, da bi člani kolektiva, pri tem pomagali in vsako najmanjšo tatvino prijavili, pri tem pa pustili mesto tatvine nedotaknjeno. S tem boste veliko pripomogli k odkritju storilca.

Opisani primer kaže na nespametno ravnanje nekaterih sodelavcev. Kako morejo za vrednost 10,— do 50,— dinarjev, kolikor si s tatvino pridobijo, tvegati, da ostanejo brez dela, da zapravijo ime, da jih vpišejo v seznam sumljivih oseb? V službi varnosti so nam tudi povedali, da je precej takih članov kolektiva, ki za tatvino vedo, pa je ne prijavijo. Vsem tistim naj povemo, da bodo, ko bo tatvina odkrita, sokrivi in odgovorni za prikrivanje tatov.

Sploštvani člani kolektiva. Vse kaže, da nekateri napačno pojmujejo samoupravljanje in mislijo, da je skupna lastnina le njihova. Se enkrat poudarjamo, da je tudi tatvina, povzročena svojemu sodelavcu obsojanja vredna. V službi varnosti so nas prosili, naj se zahvalimo vsem tistim sodelavcem podjetja, ki so pomagali pri odkrivanju tatov.

Ponosni bomo lahko takrat, ko nam ne bo treba pisati člankov s tako vsebino.

BLAZ STUDEN

Osebni dohodki

Finančna služba — knjigovodstvo OD dan pred izplačilom osebnih dohodkov.

Preventivni požarnovarnostni ukrepi

Vsak član kolektiva bi se moral zavedati, da požar uničuje materialne dobrine, katere mi ustvarjamo in da bo škoda prizadela le nas.

V nadaljnjem navajam nekaj prvenstvenih napotkov, s katerimi se bomo zavarovali pred požari. Torej, pomni:

— Ne zalagaj ročnih gasilnih aparatov z raznim materialom (dostop mora biti prost)!

— Vsaj v svoji bližnji okolici spoznaj mesta, kjer visijo gasilni aparati, s kakšnimi gasilnimi sredstvi so polnjeni, kaj se sme z njimi gasiti in kako se z njim gasi!

— V svoji bližnji okolici moraš poznati vse lahko vnetljive in gorljive materiale in vsa nevarna mesta, kjer so taki materiali vskladščeni!

— Spoznaj se z vsemi ročnimi in avtomatskimi javljalci požara (če so montirani v tvoji bližini)!

— Če pri delu uporabljaš lahko vnetljive tekočine, jih med delom ne razlivaš po tleh ali napravah; uporablja jih samo za tiste namene, zaradi katerih moraš imeti take tekočine na delovnem mestu; pri sebi imej le take količine, kolikor jih rabiš v eni delovni izmeni; shranjuj jih v zaprtih pločevinastih posodah. Posebno nevarno je vliivati lahko vnetljive tekočine v kanale.

— Ne kadi na mestih, kjer to ni dovoljeno: ogorki so zahrbtni in lahko povzročijo požar šele čez nekaj ur!

— Delovna mesta, kjer se pojavlja statična električna, so še bolj nevarna, če so istočasno prisotni tudi bencinski hlapi.

— Skoraj 50% požarov nam povzročijo iskre varilnih aparatov. Zato naj bodo varilci in tisti, ki so zaposleni v bližini takih delovnih mest, zelo pozorni.

V primeru požara ukrepaj takole:

— Poišči najboljše ustrezni gasilni aparat in poskušaj požar pogasiti. To naredi tudi, če zagori na sosednjih delovnih mestih, ker bodo sosednji delavci tudi tebi prišli na pomoč.

— Če požara ne moreš lokalizirati oz. zadušiti, alimiraj širšo okolico in to tako, da obvestiš varnarja, ki bo s sireno obvestil ves obrat, v katerem je požar. On bo poklical tudi poklicne gasilce. Zvočni signal za požar je dolg 3 x po eno minuto, s pol minutnim presledkom.

— Če ne moreš pogasiti, rešuj ljudi in material. Posebno hitro odstrani zaprte posode, ker te lahko eksplodirajo, in lahko gorljive in vnetljive materiale.

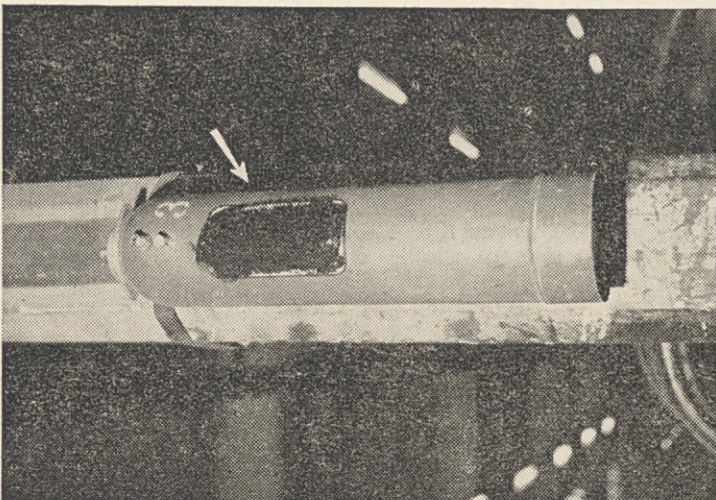
— Če se boš ravnal po navedenih napotkih, do požarov ne bo niti prišlo. Če pa bi le prišlo, pa pametno ukrepaj, da preprečiš večjo katastrofo. S tem rešuješ materialne dobrine in pomagaš družbi, našemu kolektivu in sebi.

(nadaljevanje s 1. strani) ukrepih na področju ugotavljanja sredstev za izplačevanje osebnih dohodkov v delovnih in drugih organizacijah.

Izvršni svet navaja za ta 2. odstavek 24. člena naslednjo obrazložitev:

»Nekatere ugotovitve in analize kažejo, da bi zvezni zakon o pre-

povedi porasta osebnih dohodkov nad določeno raven v obdobju januar—april 1971 lahko neugodno deloval v nekaterih dejavnostih oziroma delovnih organizacijah. To so zlasti tiste dejavnosti in delovne organizacije, ki so v prvih devetih mesecih 1970. leta imele nizke osebne dohodke, v četrtem

To, kar si naredil s tem aparatom, je spričevalo tvoje kulture.

JANEZ GLOBOČNIK

kvartalu pa so povečale osebne dohodke, ker so dosegle večji dohodek zaradi boljnih poslovnih uspehov. Z uporabo zakona pa v letu 1971 ne morejo obdržati raven mesečnih akontacij iz četrtega kvartala in ustreznih stimulacij za opravljanje delovnih nalog.

Drugo skupino pa predstavljajo delovne organizacije, ki so zaradi ukrepov likvidnosti v letu 1970 zaradi pomanjkanja sredstev izplačevale zmanjšane osebne dohodke. S tem so dosegle tudi nižje poprečje v letu 1970, ki se vzame za osnovo za večje izplačilo (do 11%) v letu 1971, in ne bodo mogle izplačevati polnih osebnih dohodkov, četudi bi postale likvidne, oziroma četudi bi izboljšale poslovne uspehe.

Kot je razvidno, dajemo z drugim odstavkom 24. člena pooblastilo izvršnemu svetu za oprostitve in to v okviru prehodnih določb zakona o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov (Informacija je pisana 10. II., to je v času, ko sta republiški zbor in enotni zbor delovnih skupnosti skupščine SR Slovenije na svojih ločenih sejah zakon sprejela, nista pa še uskladila nekaterih predlogov za spremembe v besedilu).

Iz poročil rubrike »Praksa i propisi o raspodeli« je razvidno, da nameravajo republike pripraviti različne takomenovane intervencijske zakone. SR Hrvatska je takšen intervencijski zakon že sprejela 9. t. m. Z njim je dovolila za mnoge panoge in grupacije tudi višje poprečne osebne dohodke, kot jih dovoljuje zvezni zakon. Vprašanje je, če takšna širina »odlimitiranja« ne podira intenc, ki so jih imeli predlagatelj in poslanci ob sprejemanju zveznega zakona.

Predvidevamo, da bo izvršni svet skupščine SR Slovenije v prihodnjih dneh — skladno z mnenji republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in gospodarske zbornice SR Slovenije — že lahko začel s sproščanjem OD, seveda le v ekonomsko upravičenih primerih.

Po informacijah
Republiškega sveta
sindikatov Slovenije

Dan odprtih vrat

(nadaljevanje s 1. strani)

V prvih urah dopoldneva smo predvsem za mlade radovedneže imeli precej prospektov in reklamnega materiala ter savskih značk. Že proti poldnevu pa je vsega zmanjkalo. Kje so obiskovalci hodili in kaj so videli vas gotovo ne zanima. Kakih trideset vodičev je bilo stalno na nogah in ta dan so tovarno obhodili petkrat, šestkrat, Jože Copek pa kar osemkrat. Prav vodičem pa se moramo zahvaliti, da ni prišlo niti do najmanjše nezgode, kajti med obiskovalci je bilo izredno veliko otrok od dveh pa do štirinajstih let. Pa še to: zelo smo bili veseli, ko smo med obiskovalci videli veliko naših upokojencev.

Kaj menijo obiskovalci o Savi?

Prav gotovo so bili med našimi sobotnimi gosti redki, ki poznajo našo tovarno takšno, kot je sedaj. Nekateri so jo videli pred leti, nekateri so poznali samo stari obrat v mestu, mnogi pa Save znotraj sploh še videli niso.

Ceprav je Sava eno najstarejših kranjskih podjetij, so jo Kranjčani v glavnem poznali po smrardu in ropotu v obratu I., ki se je slišal celo na prejšnji avtobusni postaji. No, na Gašteju, kjer dan za dnem rastejo nove hale, kjer postavljamo nove stroje, smrardu in ropota skorajda ni več. Nekaterim bližnjim prebivalcem so v nadlogo saje, ki uhajajo iz valjarne, toda naši strokovnjaki pravijo, da tudi tega kmalu ne bo več.

Antonija Rupnik

upokojenka iz Voklega, je prišla prva — ob pol sedmih je bila že v sejni dvorani upravne stavbe.

Antonija Rupnik je bila prvi obiskovalec na dan odprtih vrat.

»Prišla sem s sinom, ki je šel na delo ob šestih. Seveda bi si rada ogledala tovarno, kjer dela moj sin.« Z zanimanjem, in ker je imela dovolj časa, si je v sejni sobi ogledala panoje z diagrami.

Janez Križnar

je bil v Savi dvajset let, zdaj pa bo kmalu že prav toliko časa, odkar je upokojen. »Zelo sem bil presenečen, ko sem si ogledoval tovarno. Vse je tako avtomatizirano, vse drugače je kakor včasih. Delavec je bil suženj pri delu. Vse, kar se dogaja, spremljam preko časopisa in tam sem tudi zvedel za današnji obisk. Ja, zares zanimivo. V tem obratu sem bil pred nekaj leti, ko smo se zbrali upokojenci pred izletom. Zdaj je vse drugače.

Mislím, da o sebi dovolj pišete, vse, kar me zanima, dobim v vašem časopisu.«

Janez Križnar

Vida Jerina Minka Žgavec

sta mi povedali, da so se na Vrhniki že prej dogovarjali, da si bodo obrat II. ogledali ob prazniku dneva žena.

Torej so se njihovi in naši načrti »ujeli«.

»Sava je moderno opremljena tovarna,« sta po dolgem obotavljanju le pristali na razgovor.

»V petih letih, odkar smo bili tu, se je vse neverjetno spremenilo.« »Ogledali smo si novo proizvodnjo ležalnih blazin. Želimo, da bi tudi na Vrhniki delo tako organizirali. Dela je veliko, obrat bi lahko razširili in zaposlili nove delavce. No, pa delo imamo in smo zadovoljni.« Z vsem?

Na vprašanje, ali ne bi morda raje delali v tem obratu, sta se spogledali: »Ne, to pa ne! Na Vrhniki smo doma.«

Zakaj niso s seboj pripeljali svojcev?

Vida Jerina

»Ob zadnjem dogovoru je kazalo, da bo avtobus poln Savčanov z Vrhnike. No, pa niso vsi prišli.«

»Veš kaj, zelo smo se razveselile pozornosti ob našem ženskem prazniku, saj so prti res lepo darilo, nihče pa ni prišel zraven.« Prepričan sem, da pomanjkljivost ni bila namerna in upam, da se ne bo več ponovila.

Minka Žgavec

Metka Šparovec

Metka Šparovec nima nobenih družinskih vezi s Savo, pa je bila tudi med obiskovalci.

Kako to?

»V Dnevniku sem brala. Veste, bila sem že na Jesenicah v Železarni pa v Mariboru v MTT in sem si rekla, zakaj si ne bi ogledala še Save.

Kolikor sem doslej slišala, je Sava eno največjih tovrstnih podjetij v Jugoslaviji. Televizija in časopisi večkrat poročajo o Savi in vedno »vas pozorno spremljam«. Ko sem jo hotel še naprej spraševati, se mi je z opravičilom zmuznila k skupini, ki je pravkar odhajala v tovarno.

Franc Benedičič

je naš stari znanec. Dela na enem od najpomembnejših strojev v Savi — na mikserju. Ko sem ga povabil na razgovor, je rad pristal.

»V Savi sem 21 let, vseskozi pa delam pri »ta črnih«. Pred dvajsetimi leti smo črne zmesi mešali še na roke. Z lopato smo nakladali saje na dvovaljčnik. To je bilo

težko delo in malokdo je vztrajal dalj časa. Po postavitvi mikserjev sem se preselil tudi jaz.«

Star Savčan si, mar ne poznaš tovarne?

»Seveda je ne! Nikoli ni časa, da bi se sprehajal po tovarni. Z mojega delovnega mesta sem si tovarno predstavljal bolj zastarelo, ne tako moderno. Ko pa sem si jo danes ogledoval, pa: novi stroji, mehanizacija. Presenečen sem in pa ponosen, da delam v tej tovarni.«

Pa drugače?

»V valjarni imamo zelo dobro vodstvo. Ustreženo je našim že-

Franc Benedičič

Metka Šparovec

ljam, četudi ne sodijo v delovni plan, delavci pa znamo tudi to ceniti. Pa tudi red in disciplina sta v naši enoti. Torej, zadovoljen sem, drugače ne bi delal na tem delovnem mestu, kjer je delo zares naporno in odgovorno.« Vem, France, zato te tudi spoštujemo.

Takih in podobnih izjav bi lahko napisal veliko. Mislím pa, da že tile zapisi povedo veliko.

Pričakujemo, da se nam bo tudi kdo od obiskovalcev sam oglasil s svojimi vtisi.

JOZE STULAR

Tudi pionirji Save so nas obiskali

Ob »dnevu odprtih vrat« so nas poleg ostalih obiskali tudi nekateri upokojenci, ki so več let živeli med nami in s svojim delom prispevali svoj delež k današnjemu razvoju podjetja. Res je, da se vsi niso mogli odzvati našemu vabilu, veseli nas pa, da nas je obiskal eden naših najstarejših sodelavcev, prav gotovo pa eden od pionirjev našega podjetja, ki je prišel v podjetje že leta 1921.

To je Jože Benedik, ki je ravno dan pred obiskom dopolnil 81 leto. Že nekaj let ga muči revma in včasih mora poklicati na pomoč še tretjo nogo, svojo grčavko, ki jo je sam odrezal na enem izmed svojih sprehodov pod Smarjetno goro. Vendar je bil zelo vesel, ko je zvedel, da bo lahko obiskal podjetje, katerega temelje je postavil in se v njem 30 let potil za svoj vsakdanji kruh.

Da bi laže obudil spomine iz preteklosti in da bi videl razliko med starim in novim obratom, si je poleg obrata II ogledal še stari obrat v Kranju.

Ko je po dvajsetih letih skupno s svojo življenjsko družico prestopil prag starega obrata in se srečal s svojim zvestim štirivaljčni-

kom, katerega je upravljal preko 20 let, so se mu zaiskrile oči, kot bi se srečal s svojim najboljšim prijateljem.

»Ja, dober je bil tale kalander. Imel sem ga v mezincu in poznal vse njegove muhe. Ni bilo materila, ki ga ne bi na njem potegnili. Vidim, da še sedaj dela tako kot pred 50 leti.«

»Trivaljčni kalander pa ni bil nikoli kaj prida. Enkrat so mu prišli celo z Dunaja brusiti valje, pa so bili čez nekaj dni že spet vsi vtisnjeni,« je omenil za stari trivaljčnik.

»Dvovaljčnike pa imate boljše varovane kot včasih, ko je večkrat katerega prišlo tako, da je postal invalid. Tudi moj štirivaljčnik je zahteval svoj krvni davek, vendar sem ga hitro ustavil, da ni prišlo do hujše nesreče.«

Po ogledu valjarne si je ogledal še mehanično delavnico, kjer je prebil zadnja leta svoje zaposlitve v »Savi«. Tam je še srečal svoje nekdanje sodelavce in si ogledal mesto, kjer je nekoč visel njegov zvesti koš. V njem je večkrat prinesel od »Merkurja« več materila, kot je sam tehtal. Takrat ni-

(nadaljevanje na 4. strani)

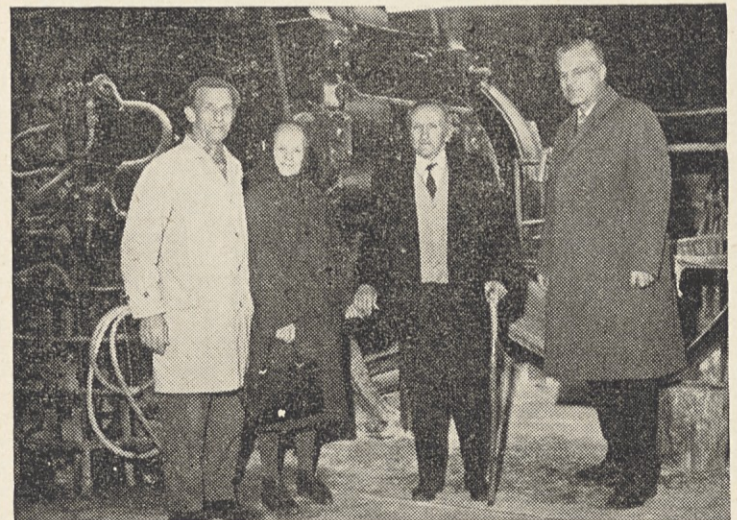

Zanimanje za ogled tovarne je bilo presenetljivo veliko.

Vodiči so tudi po šestkrat obšli tovarno. Njihovo delo ni bilo lahko, saj so po pojasnjevanju morali odgovarjati na številna vprašanja.

Inštruktor Jože Copek razlaga skupini obiskovalcev, kako se konfencionira za tovarne avtomobile plašč.

Pogled v novo avtopnevmatiko na dan odprtih vrat. Obiskovalci so z zanimanjem spremljali sleherni gib naših konfencionarjev.

Jože Benedik se je v naši tovarni zaposlil leta 1921, to je ob ustanovitvi podjetja. In ta, zdaj že 82-letni »gumarski pionir«, ki je daroval vse delo tej tovarni, je s solzami v očeh sledil razlagi inž. Mravljeta, ki ga je vodil po tovarni. Kot vse življenje, tako mu je tudi tokrat stala ob strani njegova žena.

